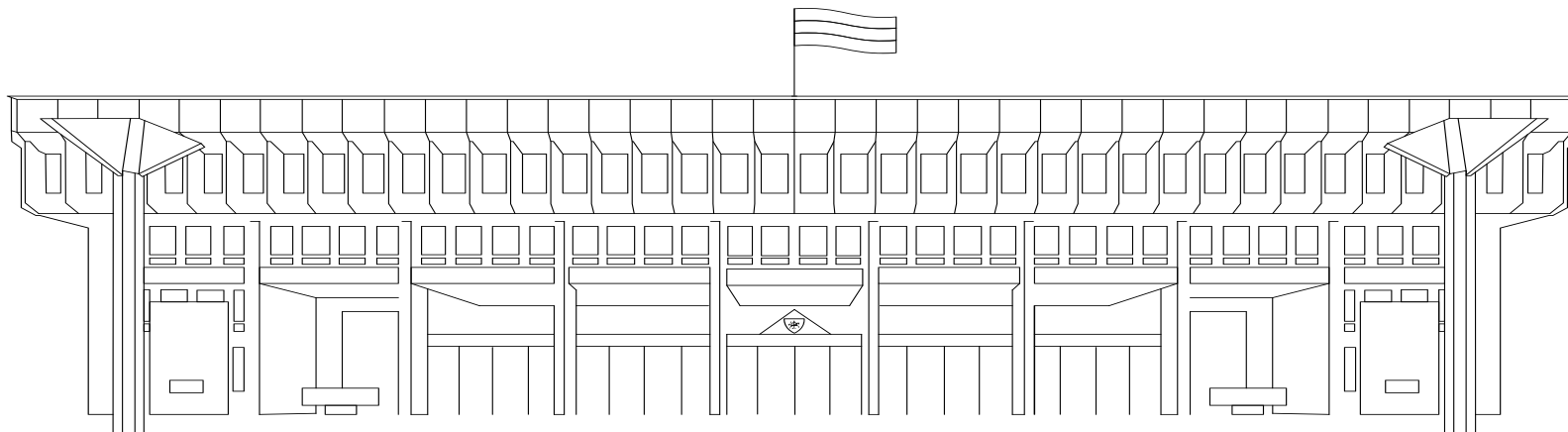

Seimo Audito komitetas

Dėl Vyriausybės patvirtinto Valstybinio atliekų tvarkymo 2014–2020 m. plano įgyvendinimo ir pasiektų rezultatų:

I tema. Valstybės ir ES lėšomis sukurtos Vilniaus regiono atliekų tvarkymo sistemos valdymas, veikimo efektyvumas ir problematika

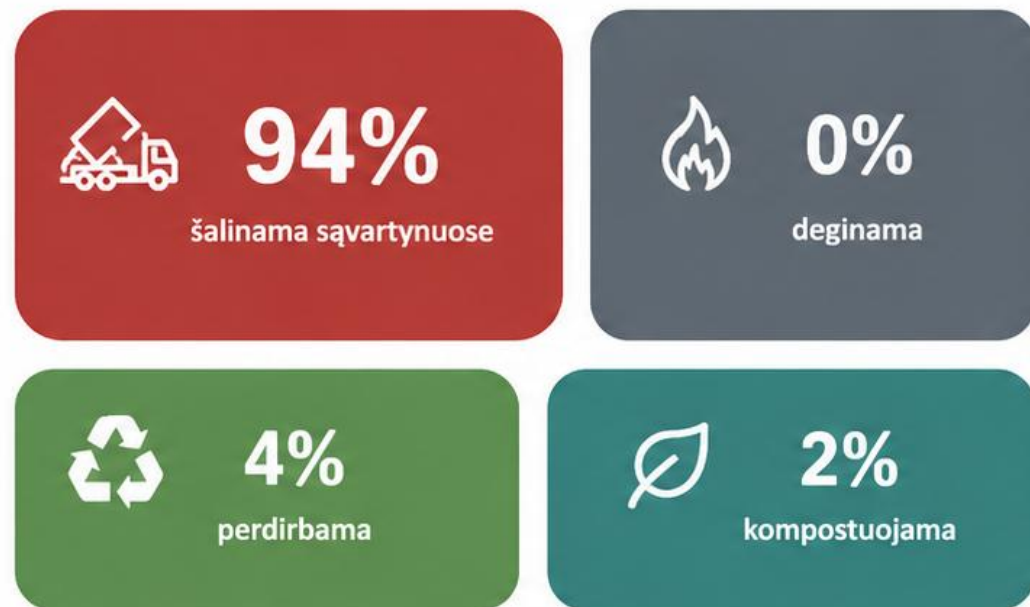
Audito komiteto pirmininkas
Artūras Zuokas

Lietuvos komunalinių atliekų sistemos transformacija

Komunalinių atliekų tvarkymo struktūra, % nuo sutvarkyto kiekio

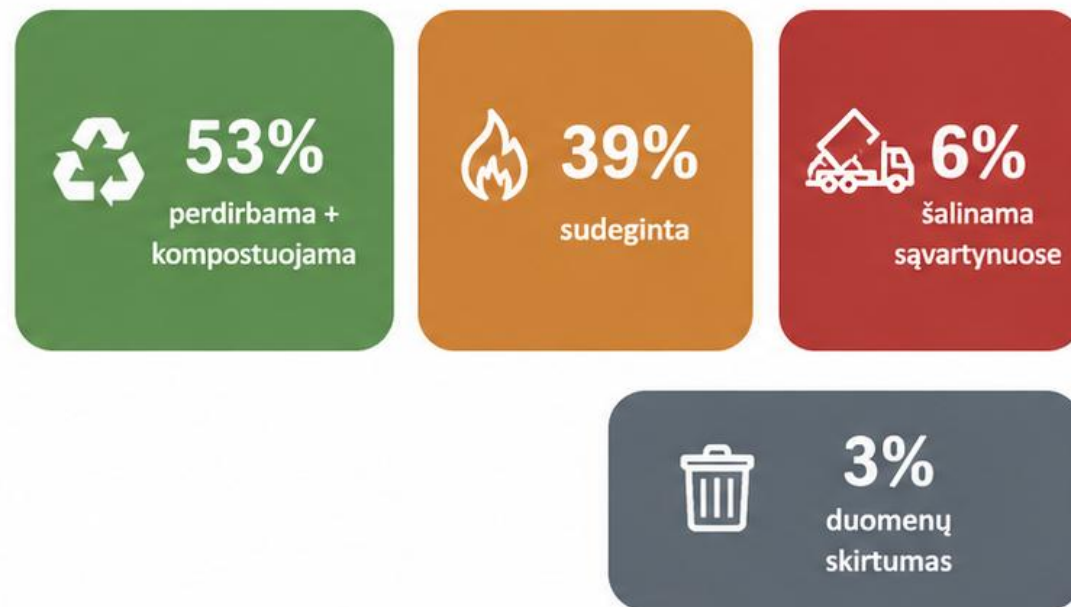
1. Lietuva 2010 m.: atliekų sistema beveik lygi sąvartynui

Pradinė padėtis prieš didžiąsias ES investicijas:

Lietuva 2010 m. buvo viena labiausiai nuo sąvartynų priklausomų ES valstybių.

2. 2024 m.: sistema pasikeitė iš esmės

Reikšmingas pažangos šuolis per 14 metų

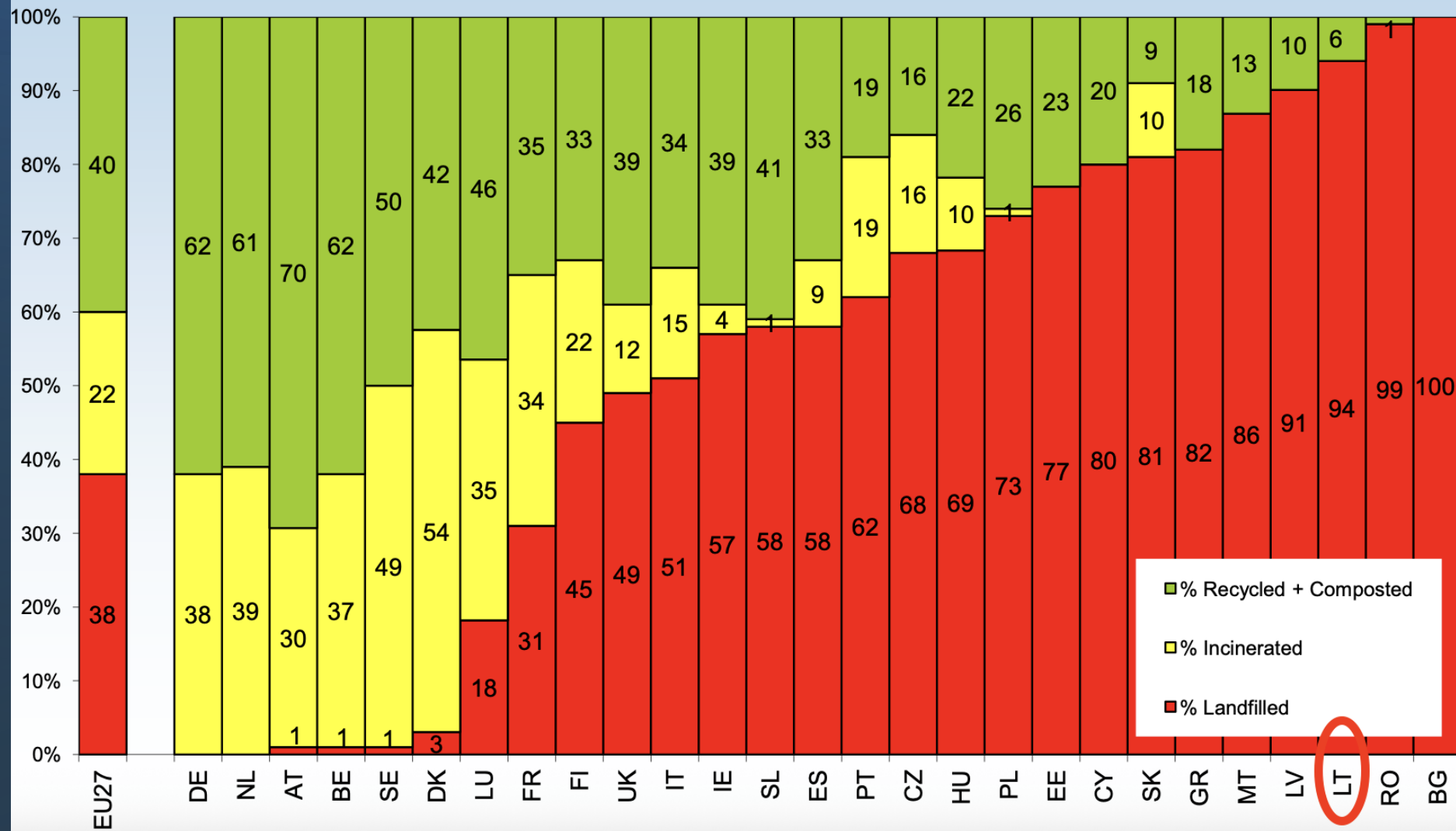
Daugiau nei pusė atliekų dabar yra perdirbama arba kompostuojama.

Municipal waste treatment in 2010

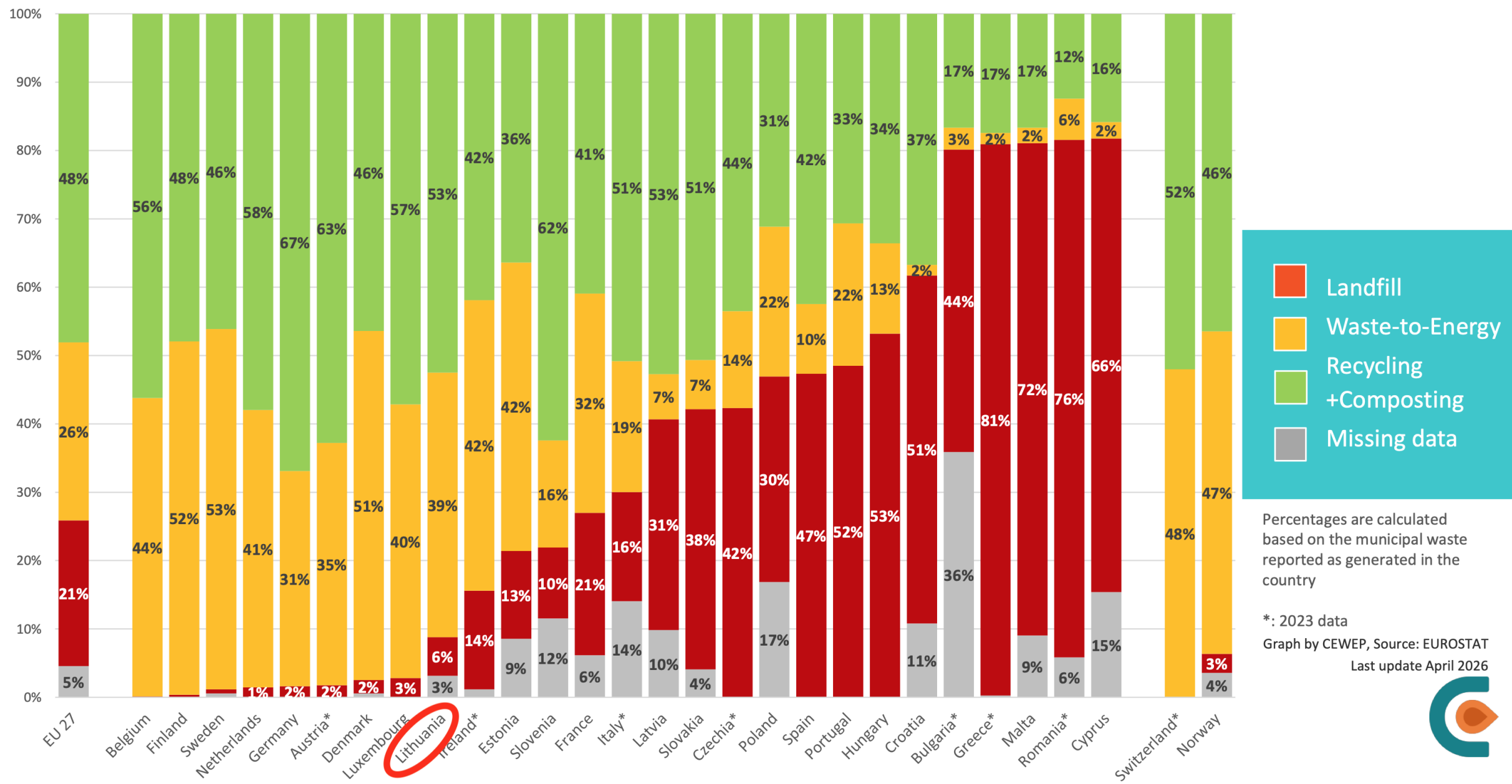
EU 27

Graph by CEWEP, Source: EUROSTAT 2010

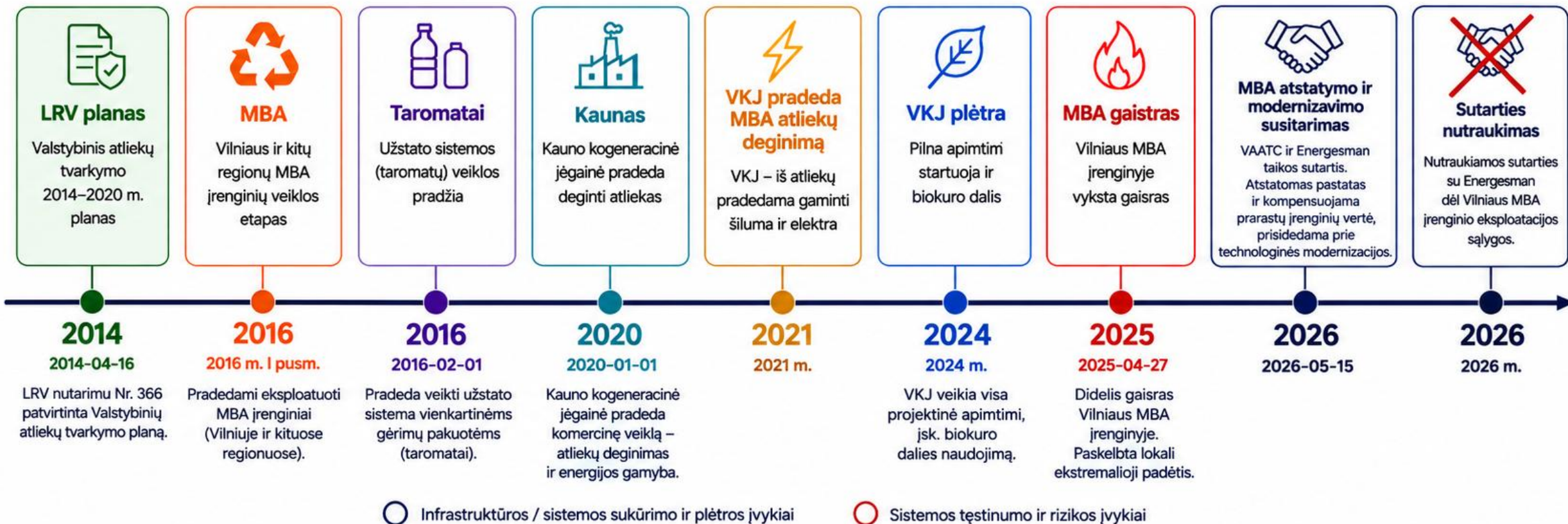

Municipal waste treatment in 2024

SISTEMOS SUKŪRIMO LAIKO JUOSTA

Valstybinis planas → MBA → Užstato sistema (taromatai) → Waste-to-Energy

PASTABA DĖL 2026 M. SUSITARIMO IR VERTĖS

1 ATSTATYMAS

Energesman savo lėšomis finansuoja Vilniaus MBA pastato atstatymo darbus ir kompensuoja gaisro metu prarastų įrenginių (įskaitant likutinę vertę) nuostolius.

Tiksli atstatymo darbų vertė viešai nenurodyta.

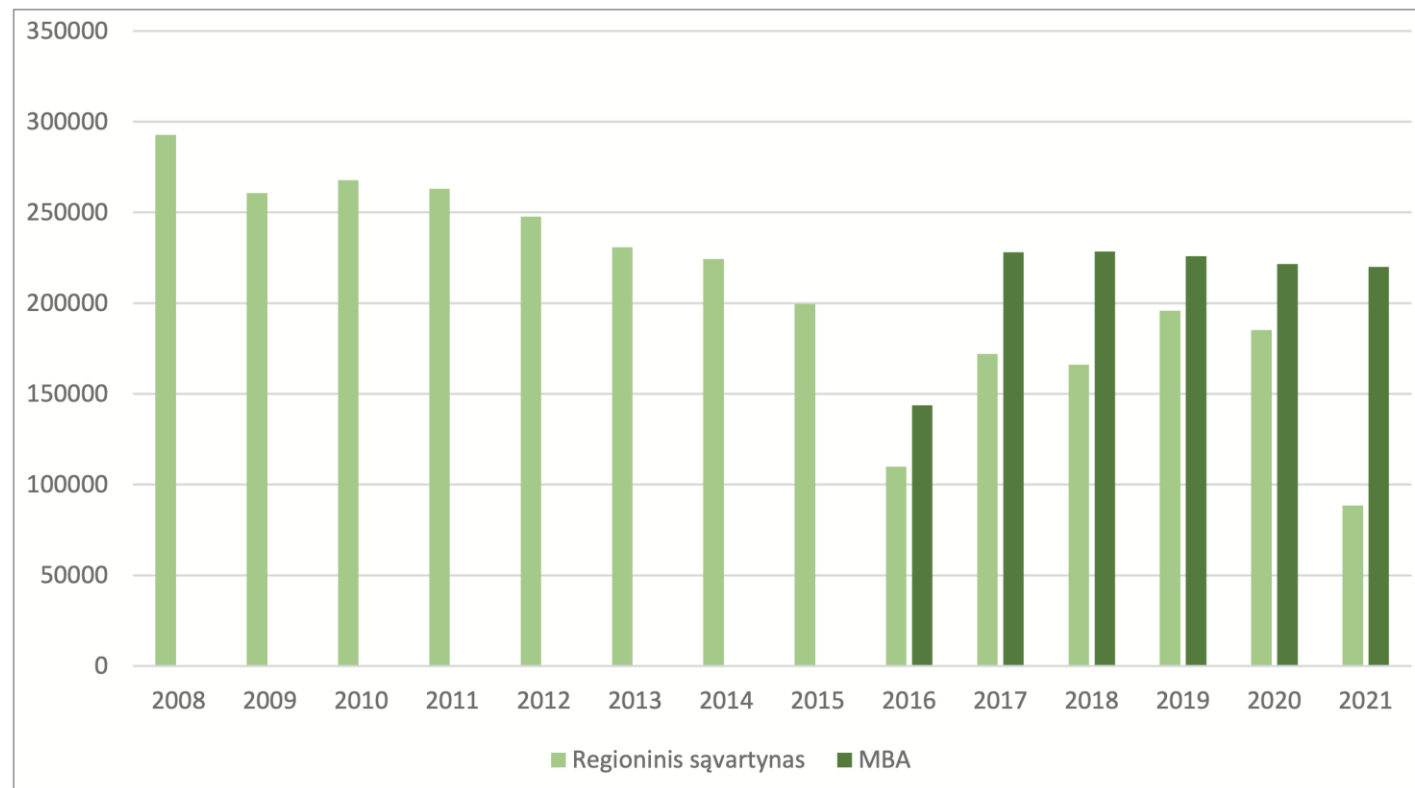
2 MODERNIZAVIMAS

Energesman prisideda prie būsimos technologinės įrangos modernizacijos finansavimo (didžioji dalis investicijų, įrangos nusidėvėjimas ir 6 % kapitalo kaštai).

Tiksli modernizavimo investicijų vertė viešai nenurodyta.

Suteiktų paslaugų apimtys

2021 metais Bendrovės eksploatuojamuose ir valdomuose regioniniuose atliekų tvarkymo įrenginiuose (mechaninio biologinio atliekų apdorojimo įrenginiuose ir regioniniame sąvartyne) bendri tvarkomų atliekų kiekiai sumažėjo – iki 308 325 tonų, t. y. 98 368 tonų mažiau nei 2020 m. 2021 m. MBA įrenginiai Vilniuje, kuriuos pagal sutartį su UAB „VAATC“ eksploatuoja UAB „Energesman“, tvarkymui priėmė 219 912 t mišrių komunalinių atliekų, t. y. yra 1557 t mažiau nei 2020 m. Regioniniame sąvartyne tvarkomų atliekų kiekis, prasidėjus naujai Lietuvoje įrengtų kogeneracinių jėgainių veiklai ir, atitinkamai, sumažėjus laikymui pristatomų degiųjų atliekų kiekiui, sumažėjo ir siekė 88 404 t, t. y. 96 811 t mažiau nei 2020 m.

1 diagrama. UAB „VAATC“ regioniniuose įrenginiuose apdorojamų atliekų kiekio pokytis 2008–2021 m., tonomis

Klausimas:

MBA pradėjo veikti 2016 m.;

VKJ atliekų deginimo blokas 2021 m.

VAATC 2021 m. ataskaita tiesiogiai mini į sąvartyną „laikymui pristatytas degiąsias atliekas“.

Kiek tokių atliekų 2016–2020 m. buvo sukaupta Kazokiškėse?

Kiek jų vėliau išvežta deginti, kiek galutinai pašalinta?

Koks buvo laikymo teisinis pagrindas ir kaip šie srautai apskaityti nacionalinėse bei Eurostat / EK ataskaitose?

WtE PAJĖGUMAI IR ATLIEKŲ KIEKIŲ BALANSAS LIETUVOJE

Ar Lietuva turi pakankamai atliekų trims WtE jėgainėms?

1. WtE MAKSIMALŪS PAJĖGUMAI

734

tūkst. t/metus
bendras pajėgumas

2. KOMUNALINIŲ ATLIEKŲ SRAUTAS

1,3–1,4

mln. t/metus
komunalinių atliekų susidaro
Lietuvoje (2024 m.)

3. KIEKIS, KURIS LIEKA DEGINIMUI

~ 39 %

komunalinių atliekų
panaudojama energijai gauti
(CEWEP/Eurostat 2024)

JĖGAINĖ	PAJĖGUMAS (T/METUS)	SAVININKAS
 GREN KLAIPĖDA	279 000	UAB „Gren Klaipėda“ („Gren Lietuva“) – 95 %
 KAUNO KOGENERACINĖ JĖGAINĖ	255 000	UAB „Kauno kogeneracinė jėgainė“ „Ignitis grupė“ – 51 % „Gren Lietuva“ – 49 %
 ignitis grupė VILNIAUS KOGENERACINĖ JĖGAINĖ (VKJ)	200 000	„Ignitis grupė“ – 100 %
IŠ VISO	734 000	

APYTIKSLIS KIEKIS, KURIS LIEKA DEGINIMUI (2024 M.)

1,35 mln. t

× 39 %

≈ 527 tūkst. t/metus

komunalinių atliekų
panaudojama energijai gauti

–

WtE BENDRAS
PAJĖGUMAS

734

tūkst. t/metus

=

POTENCIALUS
PAJĖGUMŲ REZERVAS*

~207

tūkst. t/metus

lyginant tik su komunalinių
atliekų WtE srautu

* Skirtumą gali užpildyti nepavojingos pramoninės ir komercinės atliekos
arba dalis pajėgumų lieka nepanaudota.

Kauno ir Klaipėdos WtE jėgainės degina ne tik komunalines,
bet ir nepavojingas pramonines / komercines atliekas.

Kiek šio ~200 tūkst. t skirtumo užpildo pramoninės ir komercinės atliekos,
o kiek WtE pajėgumų realiai lieka nepanaudota?

Šaltiniai: operatorių duomenys (2024 m.), CEWEP/Eurostat (2024),
AAA (komunalinių atliekų susidarymas ir tvarkymas).

Pastaba: skaičiai suapvalinti.

WtE ELEKTRINIŲ PAGRINDINIAI RODIKLIAI LIETUVOJE

	 VILNIAUS KJ (VKJ)	 KAUNO KJ (KKJ)	 GREN KLAIPĖDA (FORTUM KLAIPĖDA)
 ATLIEKŲ DEGINIMO PAJĖGUMAS (t/metus)	200 000	255 000	279 225
 ELEKTROS GALIA (MW)	~20	24	20
 ŠILUMOS GALIA (MW)	~70	70	85
 ATSKIRAS BIOKURO BLOKAS	TAIP (~90 MW elektra / ~240 MW šiluma)	NE	NE

INVESTICIJOS IR ES PARAMA			
 BENDRA INVESTICIJA (projekto vertė)	~340 mln. €	~150 mln. €	~126 mln. €
 ES PARAMA	~140 mln. €	0 €	0 €
 ES PARAMOS DALIS (nuo bendros investicijos)	~41 %	0 %	0 %

 PAGRINDINĖ IŠVADA	 Atliekų deginimo pajėgumai: 200 t < Vilnius < 255 t < 279 t tūkst. t/metus	 Elektros galia (MW): panaši – 20–24 MW	 Šilumos galia (MW): 70–85 MW	■ Vilnius (VKJ) ■ Kaunas (KKJ) ■ Klaipėda
--	--	---	---	--

Pastaba: Vilniaus KJ bendra galia (elektra ~90 MW / šiluma ~240 MW) apima ir atskirą biokuro bloką.

Šaltiniai: VKJ, KKJ, Gren Klaipėda (Fortum), viešai prieinama informacija (2021–2023 m.)

VILNIAUS ATLIEKŲ TVARKYMO GRANDINĖ: 3 ĮMONIŲ FINANSAI 2025 M.

	VAATC Vilniaus apskrities atliekų tvarkymo centras	ENERGESMAN UAB Energesman	 VKJ Vilniaus kogeneracinė jėgainė	VKJ ATLIEKŲ TVARKYMO VEIKLA 2025 M.	
 Pajamos, 2025 m. (palyg. su 2024 m.)	29,12 mln. € (+8 %)	11,94 mln. € (-11 %)	107,37 mln. € (+21 %)	Pajamos iš atliekų tvarkymo 9,2 mln. €	EBITDA iš atliekų tvarkymo 6,4 mln. €
 Grynasis pelnas (nuostolis), 2025 m.	3,18 mln. €	-0,56 mln. €	27,30 mln. €		
 Grynoji pelno marža, 2025 m.	10,91 %	-4,67 %	25,42 %	 Atliekų priėmimo apimtys +7,4 % (lyginant su 2024 m.)	 Vidutinis vartų mokestis +10,2 % (lyginant su 2024 m.)
 EBITDA / veiklos rezultatas, 2025 m.	n/d*	n/d*	53,3 mln. € (koreguota EBITDA)	 Atliekų veikla sudaro ~8,6 % visų VKJ pajamų, bet generuoja ~12 % bendros EBITDA.	

VAATC – spartus augimas:

pajamos +8 % per 2 metus,
grynasis pelnas 3,18 mln. €
(10,91 % marža).

Energesman – nuosmukis:

pajamos -11 %, grynasis pelnas -0,56 mln. €
(-4,67 % marža).

VKJ – rekordiniai rezultatai:

107,4 mln. € pajamų ir 27,3 mln. €
grynojo pelno; atliekų veikla
sukuria 6,4 mln. € EBITDA.

Šaltiniai: VAATC, Energesman ir VKJ 2022–2025 m. finansinės ataskaitos.

n/d* – duomenys nepateikti viešai.

Parengta: audito komitetui.

VERT patvirtinti deginimo įkainiai (Eur/t)

Komunalinių atliekų deginimo vienos tonos įkainio viršutinė riba

 32,50 € /t	 48,80 € /t	 71,60 € /t
Energesman – VKJ Faktiškai mokamas įkainis už atliekų deginimą.	VKJ VERT nustatyta komunalinių atliekų deginimo vienos tonos įkainio viršutinė riba.	Kauno KJ VERT nustatyta komunalinių atliekų deginimo vienos tonos įkainio viršutinė riba.
 Faktinis įkainis pagal „Energesman“ viešą informaciją	 Nustatyta 2025–2027 m. laikotarpiui	 Nustatyta penkerių metų laikotarpiui

Pastaba

● Energesman – 32,50 Eur/t

Bendrovės viešai skelbiama informacija: 32,50 Eur/t – „Energesman“ faktiškai mokama VKJ už atliekų deginimą.

● VKJ – 48,80 Eur/t

Nustatyti UAB Vilniaus kogeneracinei įėgainei 2025–2027 m. komunalinių atliekų deginimo vienos tonos įkainio viršutinę ribą – 48,80 Eur/t.

● KJK – 71,60 Eur/t

Nustatyti UAB Kauno kogeneracinei įėgainei komunalinių atliekų deginimo vienos tonos įkainio viršutinę ribą penkerių metų laikotarpiui – 71,60 Eur/t.

Šaltiniai:

- <https://energesman.lt/gyventojams-kasmet-sutaupome-po-73-eurus-is-viso-net-236-milijonus>
- https://vert.lt/SiteAssets/posedziai/2025-03-27/uab_vkj_tonos_kaina.pdf
- <https://vert.lt/Docs/D%C4%96L%20UAB%20KAUNO%20KOGENERACIN%C4%96S%20J%C4%96GAIN%C4%99S%20VIENOS%20TONOS%20C4%AEKAINIO%20VIR%C5%A0UTIN%C4%96S%20RIBOS%20NUSTATYMO.pdf>

Kas Vilniuje administruoja ir vykdo atliekų tvarkymą?

Institucijų ir įmonių mastas – darbuotojai bei metinės pajamos / veiklos apimtis

VAATC

~ 98 darbuotojų
29,1 mln. €

2025 m. pajamos / veiklos apimtis
Regioninės sistemos
funkcionavimas ir plėtra

48 % darbuotojų dirba Gamybos
komandoje, 35 % - Klientų
komandoje ir 17 % atlieka
Bendrovės palaikomosios veiklos
funkcijas

VASA

~ 63 darbuotojų
4,1 mln.

2025 m. pajamos / veiklos apimtis
Vilniaus sistemos
administravimas, kontrolė ir
priežiūra

VMS Atliekų tvarkymo poskyris

8 darbuotojai

Biudžetas: viešai neišskirtas

Energetikos skyriaus poskyris
Politika, kontrolė, koordinavimas

Energesman

~ 84 darbuotojų
11,9 mln. €

2025 m. pajamos / veiklos apimtis
Vilniaus MBA operatorius
Administracija : 8 %
Kita : 92 % darbuotojai